ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΣΤΑΣΗ (ΕΕ) 2020/775 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 5ης Ιουνίου 2020

για τα βασικά στοιχεία της δίκαιης αποζημίωσης και άλλα βασικά στοιχεία που πρέπει να συμπεριλαμβάνονται στις τεχνικές, νομικές και οικονομικές διευθετήσεις μεταξύ των κρατών μελών για την εφαρμογή του μηχανισμού συνδρομής σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2020) 3572]

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 15 παράγραφος 7 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας και με την κατάργηση της οδηγίας 2005/89/ΕΚ ([1]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 194 παράγραφος 1 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) ορίζει ότι η ενεργειακή πολιτική της ΕΕ θα πρέπει να αποσκοπεί στην ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού της Ένωσης, σε πνεύμα αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών.

(2) Ο κανονισμός σχετικά με την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων στον τομέα της ηλεκτρικής ενέργειας έχει ως στόχο να συμβάλει στην υλοποίηση των στόχων της Ενεργειακής Ένωσης, αναπόσπαστο μέρος της οποίας αποτελούν η ενεργειακή ασφάλεια, η αλληλεγγύη, η εμπιστοσύνη και μια φιλόδοξη πολιτική για το κλίμα.

(3) Ο κανονισμός θεσπίζει μηχανισμό συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών ως εργαλείο για την πρόληψη ή τη διαχείριση κρίσεων ηλεκτρικής ενέργειας εντός της Ένωσης.

(4) Κατά την έγκριση των μέτρων που απαιτούνται για την εφαρμογή του μηχανισμού συνδρομής, τα κράτη μέλη πρέπει να συμφωνήσουν σε σειρά τεχνικών, νομικών και οικονομικών πτυχών των περιφερειακών ή διμερών τους ρυθμίσεων και να τις περιγράφουν στα οικεία σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων.

(5) Για να συνδράμει τα κράτη μέλη στην εφαρμογή και μετά από διαβούλευση με την Ομάδα Συντονισμού για την Ηλεκτρική Ενέργεια (ECG) και τον Οργανισμό Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (ACER), η Επιτροπή εκπόνησε τις παρούσες μη δεσμευτικές κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τα βασικά στοιχεία που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις εν λόγω διευθετήσεις,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

1. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να ακολουθούν τις μη δεσμευτικές κατευθυντήριες οδηγίες που περιέχει το παράρτημα της παρούσας σύστασης. Αυτές οι μη δεσμευτικές κατευθυντήριες οδηγίες αναμένεται να βοηθήσουν τα κράτη μέλη να θέσουν σε εφαρμογή τις τεχνικές, νομικές και οικονομικές διευθετήσεις για την εφαρμογή των υποχρεώσεων συνδρομής του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/941 και να τις περιγράψουν στα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων που οφείλουν να εκπονήσουν σύμφωνα με τον κανονισμό.

2. Η παρούσα σύσταση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Βρυξέλλες, 5 Ιουνίου 2020.

Για την Επιτροπή
Kadri SIMSON
Μέλος της Επιτροπής

([1]) ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 1.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο κανονισμός (ΕΕ) 2019/941 («ο κανονισμός») κάνει πραγματικότητα την έννοια της αλληλεγγύης και θεσπίζει μηχανισμό συνδρομής μεταξύ των κρατών μελών, ο οποίος ενεργοποιείται όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στις σχετικές διατάξεις. Ο μηχανισμός συνδρομής αποτελεί έσχατη λύση για την πρόληψη ή τη διαχείριση κρίσεων ηλεκτρικής ενέργειας.

1.1. **Ο μηχανισμός συνδρομής**

Εάν ένα κράτος μέλος ζητήσει συνδρομή, ο μηχανισμός συνδρομής επιβάλλει στα άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο της περιφερειακής συμφωνίας ή με διμερή συμφωνία ([1]), την υποχρέωση να συνεργαστούν με πνεύμα αλληλεγγύης για την πρόληψη και τη διαχείριση κρίσεων ηλεκτρικής ενέργειας. Τα όρια της βοήθειας που μπορεί να προσφέρει ένα κράτος μέλος είναι γενικά τα εξής:

— η μέγιστη δυνατή, βάσει των συγκεκριμένων συνθηκών της κρίσης, διαθέσιμη διαζωνική δυναμικότητα,

— η ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που είναι αναγκαία για τον σκοπό της προστασίας της δικής του δημόσιας ασφάλειας και προσωπικής ασφάλειας ([2]),

— η επιχειρησιακή ασφάλεια του δικού του δικτύου ηλεκτρικής ενέργειας.

Τα διάφορα στοιχεία περιφερειακής ή διμερούς διευθέτησης που καλύπτει τις νομικές, τεχνικές και οικονομικές πτυχές της συνδρομής καλύπτονται ήδη εν μέρει από το άρθρο 15 του κανονισμού. Επιπλέον, τα κράτη μέλη οφείλουν να συμφωνούν στο πλαίσιο των περιφερειακών ή διμερών διευθετήσεών τους σχετικά με όλα τα αναγκαία στοιχεία και τις αναγκαίες λεπτομέρειες, ώστε να παρέχεται βεβαιότητα και ασφάλεια σε όλους τους εμπλεκόμενους στη λειτουργία του μηχανισμού συνδρομής. Οι εν λόγω διευθετήσεις πρέπει να περιγράφονται στα αντίστοιχα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων· ειδικότερα, πρέπει να περιλαμβάνεται ο μηχανισμός οικονομικής αποζημίωσης. Ο κανονισμός και οι παρούσες κατευθυντήριες οδηγίες δεν εναρμονίζουν όλες τις πτυχές της δίκαιης αποζημίωσης μεταξύ των κρατών μελών.

Η αποζημίωση όπως περιγράφεται στο άρθρο 15 του κανονισμού έχει ευρεία έννοια. Περιλαμβάνει πληρωμές για την ηλεκτρική ενέργεια που παραδίδεται εντός της επικράτειας του κράτους μέλους που ζητά συνδρομή και πρόσθετα έξοδα, όπως το σχετικό κόστος μεταφοράς και άλλες εύλογες δαπάνες με τις οποίες επιβαρύνεται το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή.

Υπάρχουν διάφορες προϋποθέσεις για να λειτουργήσει ορθά η συνδρομή.

Πρώτον, τα αγοραία μέτρα θα πρέπει να εφαρμόζονται για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Τα κράτη μέλη πρέπει να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την ολοκλήρωση της ανάπτυξης συντονισμένων μηχανισμών ή πλατφορμών που καθιστούν δυνατό τον διαμοιρασμό της εθελοντικής απόκρισης από την πλευρά της ζήτησης και τον διαμοιρασμό άλλης ευέλικτης δυναμικότητας. Αυτό είναι προς το συμφέρον των κρατών μελών που παρέχουν και ζητούν δυνητικά συνδρομή ώστε να αποφεύγονται καταστάσεις στις οποίες απαιτείται η εφαρμογή μη αγοραίων μέτρων, όπως η αναγκαστική περικοπή του εφοδιασμού πελατών, σε προγενέστερο στάδιο. Αυτό συνάδει επίσης με τη γενική αρχή του κανονισμού ότι η αγορά πρέπει να έχει τη μέγιστη δυνατή ευχέρεια να επιλύει προβλήματα εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια.

Δεύτερον, οι διακυμάνσεις των τιμών χονδρικής σύμφωνα με τους κανόνες της αγοράς θα πρέπει να επιτρέπονται, ακόμη και σε περίπτωση κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας, εφόσον η λειτουργία των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας δεν προκαλεί περαιτέρω επιδείνωση της κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας. Πράγματι, οι περιορισμοί στην υποβολή προσφορών και τα έμμεσα ή τα ρητά ανώτατα όρια τιμών, που δεν συμμορφώνονται με τους άρτια σχεδιασμένους κανόνες της αγοράς ([3]), δεν επιτρέπουν στα μηνύματα τιμών να αποτυπώσουν την ανάγκη για πρόσθετη ηλεκτρική ενέργεια, με αποτέλεσμα να παρεμποδίζεται η διοχέτευση της ηλεκτρικής ενέργειας εκεί όπου χρειάζεται. Αυτό σημαίνει ότι οι αγοραίες τιμές θα πρέπει να μπορούν να διαμορφωθούν βάσει προσφοράς και ζήτησης για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα μέχρι την κρίση, και οι τιμές εκκαθάρισης ανισορροπιών έπειτα από την κρίση θα πρέπει να αντανακλούν το κόστος τυχόν αποσυνδέσεων για τους καταναλωτές. Με τον τρόπο αυτό τα έμμεσα ανώτατα όρια τιμών στους κανόνες εξισορρόπησης δεν λειτουργούν ως αντικίνητρο για την πραγματοποίηση επενδύσεων στην ευέλικτη και αξιόπιστη δυναμικότητα που μπορεί να συμβάλει στην αποτροπή κρίσεων ηλεκτρικής ενέργειας.

([1]) Σύμφωνα με το άρθρο 12 παράγραφος 1 του κανονισμού, θα πρέπει να συμφωνούνται «περιφερειακά μέτρα» εντός της οικείας περιφέρειας μεταξύ των κρατών μελών που έχουν την τεχνική ικανότητα να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή σύμφωνα με το άρθρο 15. Για τον σκοπό αυτό, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να δημιουργούν υποομάδες εντός μιας περιφέρειας και να συμφωνούν σχετικά με περιφερειακά μέτρα σε διμερές ή πολυμερές επίπεδο. Επιπλέον, θα πρέπει να συμφωνούνται «διμερή μέτρα» μεταξύ κρατών μελών που είναι άμεσα συνδεδεμένα αλλά δεν βρίσκονται στην ίδια περιφέρεια.

([2]) Απώτερος στόχος του μηχανισμού συνδρομής είναι η προστασία της δημόσιας ασφάλειας και της προσωπικής ασφάλειας, όπως ορίζεται στο άρθρο 15 παράγραφος 2 του κανονισμού.

([3]) Κανόνες σχετικά με τα ανώτατα όρια τιμών και τα τεχνικά όρια στην υποβολή προσφορών καθορίζονται στο άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54).

Τρίτον, η διασυνοριακή πρόσβαση στις υποδομές θα πρέπει πάντοτε να διατηρείται εφόσον είναι δυνατόν από τεχνική άποψη και από άποψη ασφάλειας σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([4]), ακόμη και σε περίπτωση κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας. Ανάλογα με τους τεχνικούς περιορισμούς σε κάθε κράτος μέλος, οι διευθετήσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η πρόσβαση σε προσφορές διαζωνικής δυναμικότητας και σε προσφορές από την πλευρά της ζήτησης, κατά περίπτωση, είναι πλήρως ελεύθερη για τους παράγοντες της αγοράς εκτός συνόρων. Κατά τον τρόπο αυτόν θα μετατεθούν χρονικά οι περικοπές για τους πελάτες στο κράτος μέλος που αντιμετωπίζει δυσκολίες εφοδιασμού.

Τέταρτον, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται να συνεργάζονται σε όλα τα στάδια μιας κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας. Η αποτελεσματική συνεργασία στα πρώιμα στάδια θα μπορούσε να αποτρέψει την εμφάνιση ή την κλιμάκωση μιας κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς και να μετριάσει τις επιπτώσεις της.

Η συνδρομή μπορεί να ενεργοποιηθεί μόνο από το αιτούν κράτος μέλος ως έσχατη λύση εφόσον έχουν εξαντληθεί όλες οι δυνατότητες που παρέχονται από την αγορά ή σε περίπτωση που είναι εμφανές ότι τα αγοραία μέτρα δεν επαρκούν από μόνα τους για να αποτραπεί η περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, ιδίως όταν δεν είναι δυνατή η παροχή της ηλεκτρικής ενέργειας που είναι απαραίτητη για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας και της προσωπικής ασφάλειας. Επιπλέον, πρέπει να έχουν εξαντληθεί τα εθνικά μέτρα που προβλέπονται στο σχέδιο ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων του αιτούντος κράτους μέλους.

1.2. **Νομική βάση**

Το άρθρο 15 παράγραφος 7 του κανονισμού προβλέπει ότι, κατόπιν διαβούλευσης με την ECG και τον ACER, η Επιτροπή πρέπει να παράσχει μη δεσμευτική καθοδήγηση σχετικά με τα βασικά στοιχεία της δίκαιης αποζημίωσης που αναφέρεται στις παραγράφους 3 έως 6 και άλλα βασικά στοιχεία των τεχνικών, νομικών και οικονομικών διευθετήσεων που αναφέρονται στην παράγραφο 3 καθώς και τις γενικές αρχές της αμοιβαίας συνδρομής που αναφέρεται στην παράγραφο 2.

1.3. **Πεδίο εφαρμογής των κατευθυντήριων γραμμών**

Τα άρθρα 12 και 15 του κανονισμού προσδιορίζουν διάφορα στοιχεία και πτυχές του μηχανισμού συνδρομής που πρέπει να συμφωνούνται και να περιλαμβάνονται στις περιφερειακές και διμερείς διευθετήσεις. Ωστόσο, ο κανονισμός παρέχει στα κράτη μέλη ευρεία διακριτική ευχέρεια όσον αφορά την επίτευξη συμφωνίας σχετικά με το περιεχόμενο των εν λόγω συντονισμένων μέτρων και, ως εκ τούτου, σχετικά με το περιεχόμενο της συνδρομής που παρέχουν. Εναπόκειται στα κράτη μέλη να αποφασίσουν και να συμφωνήσουν σχετικά με τα εν λόγω συντονισμένα μέτρα, ιδίως όσον αφορά τις αναγκαίες τεχνικές, νομικές και οικονομικές διευθετήσεις για την εφαρμογή τους.

Η παροχή χρήσιμης καθοδήγησης για τα εν λόγω στοιχεία και τυχόν άλλα στοιχεία που ενδέχεται να περιλαμβάνουν οι διευθετήσεις αυτές προϋποθέτει, καταρχάς, καλύτερη κατανόηση της κατάστασης για την οποία είναι πιθανό να ενεργοποιηθεί η συνδρομή και των προσπαθειών και των βασικών αρχών που θα μπορούσαν να αποτρέψουν τη δημιουργία τέτοιας κατάστασης. Οι τρέχουσες μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές δεν περιέχουν ούτε θα μπορούσαν να περιέχουν εξαντλητικό και περιοριστικό κατάλογο ο οποίος να αρμόζει για κάθε κράτος μέλος, διότι τα κράτη μέλη πρέπει να έχουν την ελευθερία να επιλέξουν λύσεις που αρμόζουν καλύτερα στις ικανότητές τους, στα υφιστάμενα πλαίσια, στην κατάσταση και στις προτεραιότητές τους. Αντ' αυτού, συνιστούν τη χρήση μιας δέσμης αναγκαίων και προαιρετικών στοιχείων και περιγράφουν πιθανούς τρόπους εφαρμογής ορισμένων μέτρων συνδρομής.

Η προσέγγιση που προτείνεται είναι τα κράτη μέλη να βασίζουν τα συντονισμένα μέτρα στα υφιστάμενα εθνικά πλαίσια και διαδικασίες, όποτε είναι δυνατόν, ή να τα προσαρμόζουν όταν χρειάζεται για λόγους συνδρομής. Εν προκειμένω μπορεί να περιλαμβάνεται η χρήση υφιστάμενων πλατφορμών ή μηχανισμών για μέτρα από την πλευρά της ζήτησης ή υφιστάμενων μηχανισμών αποζημίωσης των πελατών.

2. ΝΟΜΙΚΕΣ, ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΕΥΘΕΤΗΣΕΙΣ

2.1. **Νομικές διευθετήσεις**

Στόχος των νομικών διευθετήσεων είναι η ασφάλεια δικαίου για όσους εμπλέκονται στην παροχή ή την παραλαβή ηλεκτρικής ενέργειας σε μια κρίση ηλεκτρικής ενέργειας. Συνιστάται στα κράτη μέλη που συμμετέχουν στην εφαρμογή του μηχανισμού συνδρομής να θεσπίσουν σαφείς, διαφανείς και αποτελεσματικές νομικές διευθετήσεις, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να γνωρίζουν τους κανόνες και τις διαδικασίες διασυνοριακής συνδρομής.

([4]) ΕΕ L 158 της 14.6.2019, σ. 54.

Το άρθρο 12 του κανονισμού απαιτεί τα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων να περιλαμβάνουν περιφερειακά και, κατά περίπτωση, διμερή μέτρα ώστε να διασφαλίζεται η κατάλληλη πρόληψη ή διαχείριση των κρίσεων ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις. Κατά τον καθορισμό των νομικών διευθετήσεων, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να εξετάσουν το ενδεχόμενο δημιουργίας υποομάδων εντός μιας περιφέρειας ([5]), στις οποίες περιλαμβάνονται τα κράτη μέλη που έχουν την τεχνική ικανότητα να παρέχουν αμοιβαία συνδρομή. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι, σε μια μεγαλύτερη περιφέρεια, δεν θα μπορούν αναγκαστικά όλα τα κράτη μέλη να παρέχουν ηλεκτρική ενέργεια σε άλλο κράτος μέλος που αντιμετωπίζει κρίση. Ως εκ τούτου, δεν απαιτείται η σύναψη περιφερειακών συμφωνιών σχετικά με συγκεκριμένα διασυνοριακά μέτρα με όλα τα κράτη μέλη σε μια περιφέρεια, αλλά μόνο με εκείνα που έχουν την τεχνική ικανότητα να παράσχουν συνδρομή. Θα πρέπει να συμφωνούνται διμερή μέτρα μεταξύ κρατών μελών που συνδέονται άμεσα αλλά δεν βρίσκονται στην ίδια περιφέρεια.

Μπορεί να υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες ένα κράτος μέλος δεν είναι άμεσα συνδεδεμένο με κανένα άλλο κράτος μέλος. Αυτό μπορεί να αλλάξει με τα υπό κατασκευή έργα υποδομής για διασυνδέσεις. Εάν οι διασυνδέσεις υλοποιηθούν μετά την έγκριση των σχεδίων ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων, τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη θα χρειαστεί να θέσουν σε εφαρμογή το συντομότερο δυνατό τις νομικές, οικονομικές και τεχνικές διευθετήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 15 του κανονισμού, και να επικαιροποιήσουν τα οικεία σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων ώστε να τις αντικατοπτρίζουν.

2.1.1. *Ενδιαφερόμενα κράτη μέλη*

Τα κράτη μέλη που αφορά ο μηχανισμός συνδρομής είναι:

— το κράτος μέλος που ζήτησε συνδρομή και

— όλα τα κράτη μέλη που έχουν την τεχνική ικανότητα να παράσχουν συνδρομή εντός της ίδιας περιφέρειας (με περιφερειακή συμφωνία) και τα κράτη μέλη με διμερείς συμφωνίες (που συνδέονται με το αιτούν κράτος μέλος αλλά δεν ανήκουν στην ίδια περιφέρεια).

Εάν το αιτούν κράτος μέλος διαθέτει περιφερειακή και/ή διμερή συμφωνία, θα πρέπει να γνωστοποιήσει την ανάγκη του για συνδρομή σε όλα τα κράτη μέλη που μπορούν να παράσχουν αυτή τη συνδρομή.

2.1.2. *Αίτημα συνδρομής*

Δεδομένου ότι οι κρίσεις ηλεκτρικής ενέργειας απαιτούν ταχείες απαντήσεις, το αίτημα συνδρομής θα πρέπει να είναι σύντομο, τυποποιημένο και να περιέχει τις ελάχιστες απαραίτητες πληροφορίες. Ιδανικά, τα κράτη μέλη που συνάπτουν περιφερειακή ή διμερή διευθέτηση μπορούν να συμφωνήσουν σε ένα υπόδειγμα για το αίτημα και να το επισυνάψουν στη διευθέτηση ως παράρτημα. Οι κάτωθι πληροφορίες κρίνονται ως οι ελάχιστα απαιτούμενες για την αποτελεσματική ανταπόκριση σε αίτημα συνδρομής:

— ονομασία του αιτούντος κράτους μέλους, καθώς και του αρμόδιου φορέα και ονοματεπώνυμο/-α του/των υπεύθυνου/-ων επικοινωνίας,

— ονομασία του διαχειριστή συστήματος μεταφοράς (ΔΣΜ) και του ορισθέντα διαχειριστή αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΝΕΜΟ), καθώς και του υπεύθυνου/-ων επικοινωνίας,

— ένδειξη του αναμενόμενου ελλείμματος σε επίπεδο ενέργειας και ισχύος (μετρούμενο βάσει κοινώς συμφωνηθείσας μονάδας μέτρησης) και η αναμενόμενη διάρκεια αυτού του κενού,

— υπόδειξη από το αιτούν κράτος μέλος της προτιμώμενης γραμμής διασύνδεσης ή των προτιμώμενων σημείων παράδοσης, κατά περίπτωση (για παράδειγμα, για κινητές γεννήτριες),

— για ορισμένα συμφωνηθέντα τεχνικά εργαλεία (αίτημα για εκ νέου θέση σε λειτουργία σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας των οποίων η λειτουργία έχει διακοπεί, μεταφορά κινητών γεννητριών, ενεργοποίηση στρατηγικών εφεδρειών κ.λπ.), αίτημα να υποδειχθεί το χρονοδιάγραμμα της πρώτης πιθανής παράδοσης και η αναμενόμενη διάρκεια της παροχής εφοδιασμού (με αναφορά της αναμενόμενης περιόδου κατά την οποία το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή θα παράσχει τη συνδρομή),

— αναφορά της δέσμευσης που ανέλαβε το αιτούν κράτος μέλος να καταβάλει αποζημίωση για τη συνδρομή.

2.1.3. *Χρήστες ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης για λόγους δημόσιας ασφάλειας και προσωπικής ασφάλειας*

Στο άρθρο 11 του κανονισμού περιγράφονται τα μέτρα που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων όσον αφορά τα εθνικά μέτρα για την πρόληψη, την ετοιμότητα αντιμετώπισης και τον μετριασμό κρίσεων ηλεκτρικής ενέργειας. Βάσει της παραγράφου 1 στοιχείο η), τα κράτη μέλη μπορούν να προσδιορίζουν, όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια και την προσωπική ασφάλεια, ποιες κατηγορίες χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας δικαιούνται, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης και να αιτιολογούν την ανάγκη για την εν λόγω προστασία. «Η δημόσια ασφάλεια και η προσωπική ασφάλεια» αφορούν την ευημερία και την

([5]) Στον κανονισμό η «περιφέρεια» ορίζεται ως ομάδα κρατών μελών των οποίων οι διαχειριστές συστημάτων διανομής μοιράζονται το ίδιο περιφερειακό κέντρο συντονισμού, όπως αναφέρεται στο άρθρο 36 του κανονισμού για την ηλεκτρική ενέργεια.

προστασία του ευρέος κοινού, καθώς και την πρόληψη και την προστασία από κινδύνους που συνδέονται με χρήστες που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης.

Για την προστασία της δημόσιας ασφάλειας και της προσωπικής ασφάλειας, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίζουν ειδικά μέτρα για τη διασφάλιση της συνέχειας του εφοδιασμού με ηλεκτρική ενέργεια, λαμβανομένων υπόψη των εξής:

— καίρια ανάγκη σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο,

— ζητήματα δημόσιας υγείας και ασφάλειας,

— ενδεχόμενο καταστροφικής ζημιάς ή υψηλός κίνδυνος σημαντικών ζητημάτων ασφάλειας (λόγω, για παράδειγμα, περιβαλλοντικών κινδύνων),

— πιθανή έκθεση σε απειλές κατά της ασφάλειας,

— τεχνικές ικανότητες για επιλεκτικές αποσυνδέσεις.

Σύμφωνα με τον κανονισμό, τα κράτη μέλη μπορούν να καθορίζουν με εθνική νομοθεσία ποιες κατηγορίες χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης. Κατά τον καθορισμό αυτών των κατηγοριών, τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τη διάρκεια και την έκταση της κρίσης, οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν τον κατάλογο των χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης. Εάν η κρίση διαρκεί πάνω από ένα συγκεκριμένο διάστημα ή εκτείνεται πέρα από ένα συγκεκριμένο πεδίο, μπορεί να θέσει σε κίνδυνο τη ζωή, την ασφάλεια ή την υγεία μεγαλύτερων τμημάτων του πληθυσμού. Σε κάθε περίπτωση, ο κατάλογος των χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης θα πρέπει να καθορίζεται με σαφήνεια στα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων, συμπεριλαμβανομένης της κατηγορίας των χρηστών που μπορούν να συμπεριληφθούν μόνο σε περίπτωση εκτεταμένης κρίσης μακράς διάρκειας. Ο κατάλογος πρέπει να συνάδει με τα σενάρια κινδύνων που έχουν προσδιοριστεί σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και περιλαμβάνονται στα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων, καθώς και με τις εκτιμώμενες επιπτώσεις τους.

Παραδείγματα χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας που θα μπορούσαν να δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης είναι τα εξής:

— Τομέας ενέργειας:

  — Υποτομέας ηλεκτρικής ενέργειας: κρίσιμες απαιτήσεις του ίδιου του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας, ειδικότερα απαιτήσεις που αφορούν τη διατήρηση της παραγωγικής δυναμικότητας και της πυρηνικής ασφάλειας, και κέντρα αποστολής.

  — Υποτομέας φυσικού αερίου: εγκαταστάσεις ζωτικής σημασίας του συστήματος φυσικού αερίου για τη διατήρηση της ασφάλειας των εγκαταστάσεων φυσικού αερίου, και κέντρα αποστολής.

  — Διυλιστήρια πετρελαίου και σταθμοί άντλησης πετρελαίου ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της ασφάλειας των εγκαταστάσεων.

— Τομέας μεταφορών:

  — Αεροπορικές μεταφορές: μεγάλοι αερολιμένες και συναφείς εγκαταστάσεις ελέγχου.

  — Σιδηροδρομικές μεταφορές: σημαντικές σιδηροδρομικές υπηρεσίες εάν εξαρτώνται από τη γενική παροχή ηλεκτρικής ενέργειας.

  — Οδικές μεταφορές: συστήματα ελέγχου της διαχείρισης της κυκλοφορίας και σηματοδότες κυκλοφορίας.

  — Θαλάσσιες μεταφορές: μεγάλοι λιμένες και αποβάθρες και συναφείς εγκαταστάσεις ελέγχου.

— Τομέας της υγείας: περιβάλλοντα υγειονομικής περίθαλψης, μεταξύ άλλων νοσοκομεία και ιδιωτικές κλινικές.

— Ύδρευση: βασικές εγκαταστάσεις ύδρευσης και αποχέτευσης.

— Ψηφιακές και τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες όταν υπάρχει εθνική ανάγκη για συνεχιζόμενη λειτουργία.

— Ασφάλεια και προστασία:

  — υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης εθνικής/περιφερειακής σημασίας.

  — Εγκαταστάσεις πολιτικής προστασίας.

  — Εγκαταστάσεις των ενόπλων δυνάμεων, ιδίως εκείνες που παρέχουν υποστήριξη πολιτικής προστασίας.

  — Δημόσιες ή ιδιωτικές σωφρονιστικές υπηρεσίες.

— Διοικητικές εγκαταστάσεις όταν υπάρχει εθνική ανάγκη για συνεχιζόμενη λειτουργία.

— Οικονομικές υπηρεσίες όταν υπάρχει εθνική ή πανενωσιακή ανάγκη για συνεχιζόμενη λειτουργία.

— Τόποι με βιομηχανικές διεργασίες που δεν είναι βιώσιμες με εφεδρικής ηλεκτροπαραγωγή, όταν η αποσύνδεση μπορεί να προκαλέσει σημαντικά ζητήματα ασφάλειας.

Για τις χώρες που καθορίζουν με εθνική νομοθεσία τους χρήστες ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης, ο κατάλογος θα πρέπει να τηρείται ενημερωμένος, με την εκτιμώμενη κατανάλωση για καθένα από τα στοιχεία.

Συνιστάται να διασφαλίζεται ότι οι χρήστες ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης διαθέτουν επίσης αξιόπιστες ρυθμίσεις επιχειρησιακής συνέχειας για τη διατήρηση επαρκούς παροχής υπηρεσιών σε περίπτωση κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας, αντί να βασίζονται μόνο στις διευθετήσεις που προβλέπονται στα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων.

Όλοι οι χρήστες ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης θα πρέπει επίσης να μειώνουν το φορτίο τους στο μέγιστο δυνατό βαθμό σε περίπτωση κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας. Εάν η κατάσταση επιδεινωθεί και υπάρχει άμεσος κίνδυνος ελλείψεων στην τροφοδότηση αυτών των χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας, θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στην πρόληψη της απώλειας ανθρώπινων ζωών και στην ελαχιστοποίηση του κινδύνου καταστροφών οι οποίες θα μπορούσαν να συνεπάγονται απώλεια ανθρώπινων ζωών ή σημαντική ζημία.

2.1.4. *Έναρξη και λήξη της παροχής συνδρομής*

Το άρθρο 15 παράγραφος 3 του κανονισμού ορίζει ότι τα κράτη μέλη πρέπει να συμφωνούν επί των συνθηκών ενεργοποίησης της συνδρομής και αναστολής της συνδρομής, με την επιφύλαξη των αναγκαίων τεχνικών, νομικών και οικονομικών διευθετήσεων.

Στο άρθρο 2 παράγραφος 9 του κανονισμού η «κρίση ηλεκτρικής ενέργειας» ορίζεται ως υφιστάμενη ή επικείμενη κατάσταση σημαντικής έλλειψης ηλεκτρικής ενέργειας, όπως καθορίζεται από τα κράτη μέλη και περιγράφεται στα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων, ή αδυναμίας παροχής ηλεκτρικής ενέργειας στους πελάτες. Κατόπιν της κήρυξης κατάστασης κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας από την αρμόδια αρχή του οικείου κράτους μέλους, όλα τα συμφωνηθέντα μέτρα θα πρέπει να εφαρμόζονται στον μέγιστο δυνατό βαθμό.

Οι συνθήκες ενεργοποίησης αιτήματος συνδρομής θα πρέπει να καθορίζονται σε σχέση με οποιαδήποτε υφιστάμενη ή επικείμενη κατάσταση, όταν αναμένεται να απαιτηθεί η λήψη μη αγοραίων μέτρων για την αποτροπή ή την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων της κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας.

Ειδικότερα, όταν οι κατηγορίες χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης καθορίζονται με εθνική νομοθεσία, οι συνθήκες ενεργοποίησης αιτήματος συνδρομής θα πρέπει να καθορίζονται σε σχέση με υφιστάμενη ή επικείμενη κατάσταση στην οποία ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να διασφαλίσει προστασία έναντι αποσύνδεσης για τις κατηγορίες χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας που έχουν προσδιοριστεί όσον αφορά τη δημόσια ασφάλεια και την προσωπική ασφάλεια, παρά τη λήψη κάθε δυνατού εθνικού αγοραίου και μη αγοραίου μέτρου. Για τα κράτη μέλη που δεν καθορίζουν με εθνική νομοθεσία τις κατηγορίες χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης, οι συνθήκες ενεργοποίησης αιτήματος συνδρομής θα πρέπει να καθορίζονται σε σχέση με υφιστάμενη ή επικείμενη κατάσταση στην οποία ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να παράσχει την ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που είναι αναγκαία για τον σκοπό της προστασίας της δημόσιας ασφάλειας και της προσωπικής ασφάλειας.

Για κάθε σενάριο κινδύνου που περιλαμβάνεται στο σχέδιο ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να προσδιορίζουν το συμβάν ενεργοποίησης. Το συμβάν μπορεί να είναι επιχειρησιακού ή μη επιχειρησιακού χαρακτήρα. Συμβάντα επιχειρησιακού χαρακτήρα μπορεί να είναι η απώλεια της δυνατότητας ελέγχου, η έλλειψη ισορροπίας μεταξύ παραγωγής και ζήτησης, η έλλειψη εφεδρειών ή η μη δυνατότητα παροχής ηλεκτρικής ενέργειας λόγω υλικών ζημιών σε μέρη των συστημάτων. Συμβάντα μη επιχειρησιακού χαρακτήρα μπορεί να είναι, για παράδειγμα, εξωτερικές απειλές κατά της ασφάλειας.

Το ενδεχόμενο κατάχρησης του μηχανισμού συνδρομής με την υποβολή αδικαιολόγητου αιτήματος συνδρομής είναι πολύ περιορισμένο, λόγω των αυστηρών όρων που πρέπει να πληρούνται για να ενεργοποιηθεί ο μηχανισμός συνδρομής.

Με την επιφύλαξη των συμφωνηθέντων από τα κράτη μέλη στις αντίστοιχες περιφερειακές ή διμερείς συμφωνίες, η υποχρέωση παροχής συνδρομής θα πρέπει να παύει να ισχύει όταν:

— το κράτος μέλος που ζήτησε συνδρομή ενημερώσει το κράτος μέλος ή τα κράτη μέλη που παρέχουν συνδρομή ότι βρίσκεται ξανά σε θέση να παράσχει ηλεκτρική ενέργεια στους χρήστες ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης ή να διασφαλίσει την παροχή της ηλεκτρικής ενέργειας που είναι αναγκαία για τον σκοπό της προστασίας της δημόσιας ασφάλειας και της προσωπικής ασφάλειας,

— το κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή δεν μπορεί πλέον να τροφοδοτήσει τους δικούς του χρήστες ηλεκτρικής ενέργειας, ιδίως τους χρήστες που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης, ή δεν μπορεί πλέον να διασφαλίσει την παροχή ηλεκτρικής ενέργειας για τον σκοπό της προστασίας της δημόσιας ασφάλειας και της προσωπικής ασφάλειας, λόγω επιδείνωσης του δικού του συστήματος.

Είναι επίσης δυνατό, παρά τη συνεχιζόμενη οξεία κρίση ηλεκτρικής ενέργειας, το κράτος μέλος που είχε αρχικά ζητήσει συνδρομή να αποφασίσει να ζητήσει την αναστολή της συνδρομής διότι, για παράδειγμα, δεν έχει την οικονομική δυνατότητα να πληρώσει.

2.1.5. *Ρόλοι και αρμοδιότητες*

Η τελική ευθύνη για τη λειτουργία του μηχανισμού συνδρομής θα πρέπει να ανήκει στα κράτη μέλη. Εν προκειμένω περιλαμβάνεται ιδίως η απόφαση υποβολής αιτήματος συνδρομής και η συνολική παρακολούθηση του τρόπου με τον οποίο οι φορείς που είναι επιφορτισμένοι με ειδικά καθήκοντα χρησιμοποιούν τον μηχανισμό. Ο κανονισμός δεν απαιτεί τη δημιουργία νέων ειδικών φορέων. Συνιστάται στα κράτη μέλη να αναθέσουν αρμοδιότητες κατά προτίμηση σε ήδη υφιστάμενους φορείς ή, σε ειδικές περιπτώσεις, σε νέους φορείς, με βάση την οργανωτική τους δομή και την πείρα τους στη διαχείριση κρίσεων και στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης. Για να μειωθεί το κόστος, και ιδίως για να αποφευχθούν πάγια έξοδα, τα κράτη μέλη θα πρέπει να αξιοποιήσουν υπάρχοντες μηχανισμούς, εφόσον είναι δυνατόν. Η κατευθυντήρια αρχή εν προκειμένω θα πρέπει να είναι η παροχή συνδρομής με αποδοτικό και αποτελεσματικό τρόπο.

Οι αρμόδιες αρχές βάσει του κανονισμού είναι υπεύθυνες για την εφαρμογή του πλαισίου, τα δε καθήκοντα και οι αρμοδιότητες ανατίθενται με σαφήνεια στους αντίστοιχους παράγοντες, όπως ο συντονιστής εθνικής κρίσης, ο συντονιστής ή ομάδα συγκροτούμενη από τους σχετικούς εθνικούς διαχειριστές κρίσεων ηλεκτρικής ενέργειας, οι ΔΣΜ, η εθνική ρυθμιστική αρχή και οι επιχειρήσεις ηλεκτρικής ενέργειας. Οι αρμόδιες αρχές είναι επίσης στην πλέον κατάλληλη θέση να καταρτίζουν τις περιφερειακές και διμερείς διευθετήσεις με τις αρμόδιες αρχές των άλλων κρατών μελών. Οι διευθετήσεις θα αποτελούν τη νομική βάση για την παροχή συνδρομής, καθώς και για την καταβολή αποζημίωσης και τον οικονομικό διακανονισμό μετά την παροχή της συνδρομής. Τα κράτη μέλη και οι οικείες αρμόδιες αρχές είναι επίσης στην πλέον κατάλληλη θέση να έχουν την ευθύνη της αποστολής ή της παραλαβής αιτημάτων συνδρομής, του συντονισμού των μέτρων και της γνωστοποίησης σε περίπτωση αναστολής του αιτήματος συνδρομής. Η οικονομική ευθύνη για την αποζημίωση θα πρέπει επίσης να βαρύνει τελικά τα κράτη μέλη, ώστε να παρέχονται επαρκείς διαβεβαιώσεις σχετικά με την άμεση καταβολή δίκαιης αποζημίωσης.

Με την επιφύλαξη των τεχνικών και νομικών περιορισμών σε κάθε κράτος μέλος, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές είναι στην πλέον κατάλληλη θέση να καθοδηγούν τη διαδικασία υπολογισμού του κόστους της αποζημίωσης ή τουλάχιστον να συμμετέχουν σε αυτή. Οι ΔΣΜ θα πρέπει, κατά προτίμηση, να είναι αρμόδιοι για την αποστολή των αναγκαίων ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας με οικονομικά αποδοτικό τρόπο.

Οι ΔΣΜ, με την υποστήριξη των περιφερειακών κέντρων συντονισμού και των περιφερειακών συντονιστών ασφάλειας (εν αναμονή της δημιουργίας περιφερειακών κέντρων συντονισμού) είναι στην πλέον κατάλληλη θέση να αναλάβουν την ευθύνη του συντονισμού όλων των τεχνικών πτυχών και της εφαρμογής όλων των αναγκαίων επιχειρησιακών μέτρων σε περίπτωση συνδρομής. Ο φορέας του κράτους μέλους που είναι αρμόδιος για την παροχή της συνδρομής θα μπορούσε επίσης να είναι αρμόδιος για τη συλλογή των αξιώσεων για δαπάνες ηλεκτρικής ενέργειας και τις πρόσθετες δαπάνες, την επαλήθευσή τους και τη μεταβίβασή τους στον φορέα του κράτους μέλους που ωφελήθηκε από τη συνδρομή. Εν προκειμένω, θα ήταν σκόπιμη η προσέγγιση της υπηρεσίας μίας στάσης. Συνιστάται στα κράτη μέλη να προσδιορίσουν και να συμφωνήσουν σχετικά με τον φορέα που είναι αρμόδιος για τη συλλογή και τη διοχέτευση των αξιώσεων αποζημίωσης για περικοπή εφοδιασμού.

Η πρόβλεψη διαμεσολαβητή στις περιφερειακές και διμερείς διευθετήσεις που συνάπτονται μεταξύ των κρατών μελών θα μπορούσε να καθησυχάσει όλα τα μέρη σχετικά με την καταβολή και τον υπολογισμό του κόστους αποζημίωσης. Ο διαμεσολαβητής θα συνέβαλε στην επίλυση τυχόν διαφωνιών ως προς το ποσό της καταβλητέας αποζημίωσης.

2.1.6. *Νομική μορφή των περιφερειακών και διμερών διευθετήσεων*

Δεν υπάρχει ρητή απαίτηση όσον αφορά τη νομική μορφή των περιφερειακών και διμερών διευθετήσεων. Τα κράτη μέλη είναι ελεύθερα να εξεύρουν νομική μορφή που δημιουργεί μεταξύ τους δικαιώματα και υποχρεώσεις σε περίπτωση εφαρμογής του μηχανισμού συνδρομής. Το δικαίωμα υποβολής αιτήματος συνδρομής και η υποχρέωση παροχής συνδρομής προβλέπονται στα άρθρα 14 και 15 του κανονισμού. Οι περιφερειακές και διμερείς διευθετήσεις θα καθορίζουν τον τρόπο άσκησης αυτών των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που θεσπίζονται στο δίκαιο της Ένωσης. Οι διευθετήσεις θα πρέπει να είναι επιχειρησιακού και όχι πολιτικού χαρακτήρα. Ανάλογα με τις απαιτήσεις της εθνικής νομοθεσίας κάθε κράτους μέλους, ενδέχεται να αρκεί για σκοπούς υλοποίησης η σύναψη δεσμευτικής διοικητικής διευθέτησης από τις αρμόδιες αρχές. Η εν λόγω διευθέτηση μπορεί να περιλαμβάνει διατάξεις υφιστάμενης περιφερειακής ή διμερούς συνθήκης, συμβατικές διευθετήσεις μεταξύ των ΔΣΜ ή ειδικούς όρους αδειοδότησης φορέων ηλεκτρικής ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι εποπτεύονται από τις σχετικές αρμόδιες αρχές. Από την άλλη πλευρά, μια μη δεσμευτική νομική πράξη, όπως ένα μνημόνιο συνεννόησης, δεν θα αρκούσε αφ' εαυτού, διότι δεν παράγει νομικές υποχρεώσεις μεταξύ των συμμετεχόντων. Ως εκ τούτου, διευθετήσεις υπό μορφή μνημονίου δεν θα πληρούσαν τις απαιτήσεις του άρθρου 15 για τη δημιουργία νομικά δεσμευτικού μηχανισμού συνδρομής, και θα μπορούσαν να ερμηνευθούν ως ανεπαρκής εφαρμογή του άρθρου 15 ([6]).

([6]) Οι διευθετήσεις υπό τη μορφή μνημονίου συνεννόησης θα πρέπει να συμπληρώνονται με εθνικά δεσμευτικά μέτρα που διασφαλίζουν την εφαρμογή των διατάξεων του μνημονίου συνεννόησης.

2.1.7. *Συνδρομή πριν από τη σύναψη περιφερειακών και διμερών συμφωνιών*

Σύμφωνα με το άρθρο 15 του κανονισμού, σε περίπτωση κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας κατά την οποία τα κράτη μέλη δεν έχουν συμφωνήσει ακόμη επί συντονισμένων μέτρων και τεχνικών, νομικών και οικονομικών διευθετήσεων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμφωνούν επί ad hoc μέτρων και διευθετήσεων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη δίκαιη αποζημίωση. Όταν ένα κράτος μέλος ζητεί συνδρομή πριν από τη σύναψη τέτοιων συμφωνιών, θα πρέπει να αναλαμβάνει να καταβάλει δίκαιη αποζημίωση πριν από τη λήψη της συνδρομής.

2.1.8. *Μεταχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών*

Οποιεσδήποτε διαδικασίες στις οποίες συμμετέχουν τα κράτη μέλη ή οι αρχές τους και οι οποίες αναφέρονται στον κανονισμό πρέπει να εφαρμόζονται σύμφωνα με τους ισχύοντες κανόνες, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών κανόνων σχετικά με τη διαχείριση εμπιστευτικών πληροφοριών και διαδικασιών. Εάν αυτό οδηγεί σε μια κατάσταση στην οποία δεν είναι δυνατή η κοινοποίηση πληροφοριών, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο σχεδίων ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων, το κράτος μέλος ή η αρχή δύναται να παρέχει μη εμπιστευτική περίληψη των εν λόγω πληροφοριών, ή υποχρεούται να το κάνει κατόπιν αιτήσεως.

Η Επιτροπή, ο ACER, η ECG, το ΕΔΔΣΜ ηλεκτρικής ενέργειας, τα κράτη μέλη, οι αρμόδιες αρχές, οι εθνικές ρυθμιστικές αρχές και άλλοι σχετικοί φορείς, οντότητες ή πρόσωπα που λαμβάνουν εμπιστευτικές πληροφορίες δυνάμει του κανονισμού, θα πρέπει να διασφαλίζουν την τήρηση του εμπιστευτικού χαρακτήρα των ευαίσθητων πληροφοριών.

2.2. **Τεχνικές διευθετήσεις**

Σκοπός των τεχνικών διευθετήσεων είναι η περιγραφή όλων των αναγκαίων τεχνικών διατάξεων και προϋποθέσεων που θα καθιστούσαν δυνατή τη λειτουργία του μηχανισμού αλληλεγγύης στην πράξη. Αυτό θα απαιτούσε υποχρεωτική εκ των προτέρων ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με τις ικανότητες και τους περιορισμούς τεχνικής φύσεως των σχετικών υποδομών ηλεκτρικής ενέργειας και σχετικά με τη μέγιστη θεωρητική ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας που διατίθεται για συνδρομή, καθώς και αξιολόγηση των τεχνικών περιορισμών που θα καθιστούσαν δυσχερή την παροχή συνδρομής. Εάν υπάρχουν τεχνικοί ή άλλοι περιορισμοί, τα κράτη μέλη καλούνται να προσδιορίσουν αμοιβαία αποδεκτές λύσεις και να συμφωνήσουν για την εφαρμογή τους προκειμένου να διασφαλιστεί η αναγκαία διαζωνική δυναμικότητα σε περίπτωση ενεργοποίησης του μηχανισμού συνδρομής.

Ανάλογα με τους τεχνικούς περιορισμούς σε κάθε κράτος μέλος, ενδέχεται οι ΔΣΜ, με την υποστήριξη των περιφερειακών κέντρων συντονισμού, να είναι στην πλέον κατάλληλη θέση να αναλάβουν την ευθύνη του συντονισμού όλων των τεχνικών πτυχών και της υλοποίησης όλων των απαραίτητων επιχειρησιακών μέτρων, με βάση τις γνώσεις τους για τα συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας και τα υφιστάμενα καθεστώτα διασυνοριακής συνεργασίας σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ([7]). Οι υφιστάμενες αυτές δομές και συμφωνίες συνεργασίας και η πείρα στον τομέα της συνεργασίας θα πρέπει να χρησιμεύουν ως βάση για την παροχή συνδρομής. Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να προσδιορίζεται (εφόσον υπάρχει ήδη) ή να θεσπίζεται ένα σαφές γενικό πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένων τεχνικών όρων, ώστε η απαραίτητη συνεργασία να πραγματοποιείται με ασφάλεια δικαίου. Τα τεχνικά δεδομένα μπορούν να επικαιροποιούνται στα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων κατά περίπτωση.

2.2.1. *Τεχνικές λύσεις και συντονισμός (άρθρο 15 παράγραφος 2)*

Τεχνικές λύσεις και διευθετήσεις είναι δυνατόν να καθορίζονται για τα διάφορα μέρη της υποδομής σε συγκεκριμένο κράτος μέλος. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα διαμορφώνεται σαφής εικόνα της διαθέσιμης συνδρομής και των σχετιζόμενων τεχνικών περιορισμών, καθώς και καλύτερη εκτίμηση του κόστους υλοποίησης κάθε μέτρου (κατά περίπτωση). Καθώς οι δυνητικές καταστάσεις κρίσης μπορεί να διαφέρουν σημαντικά, είναι σημαντικό τα κράτη μέλη να έχουν στη διάθεσή τους ευρύ φάσμα επιλογών και εργαλείων. Ενδεικτικός κατάλογος περιγραφόμενων τεχνικών λύσεων μπορεί να συμπεριληφθεί στις τεχνικές διευθετήσεις, ώστε τα μέρη να γνωρίζουν τα μέτρα που ενδέχεται να ληφθούν για σκοπούς συνδρομής πριν και κατά τη διάρκεια μιας κατάστασης έκτακτης ανάγκης. Προσομοιώσεις των μέτρων συνδρομής μπορεί να είναι χρήσιμες για την ετοιμότητα σε τέτοιες καταστάσεις.

Οι κατευθυντήριες γραμμές για τη λειτουργία του συστήματος ([8]) και ο κώδικας δικτύου για τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης ([9]) συναποτελούν αναλυτικό εγχειρίδιο των κανόνων που διέπουν τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να λειτουργούν και να συνεργάζονται οι διαχειριστές συστημάτων μεταφοράς και άλλοι σχετικοί ενδιαφερόμενοι, προκειμένου να εγγυώνται την ασφάλεια του συστήματος. Επιπλέον, εναρμονίζουν τα τεχνικά πρότυπα και τα πρωτόκολλα έκτακτης ανάγκης των ΔΣΜ εντός κάθε συγχρονισμένης περιοχής. Σκοπός αυτών των τεχνικών κανόνων είναι να διασφαλίσουν ότι τα περισσότερα περιστατικά ηλεκτρικής ενέργειας αντιμετωπίζονται αποτελεσματικά σε επιχειρησιακό επίπεδο. Για την αντιμετώπιση καταστάσεων κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας που θα μπορούσαν να έχουν ευρύτερη κλίμακα και επιπτώσεις όταν οι κανόνες λειτουργίας της αγοράς και του συστήματος δεν αρκούν πλέον από μόνοι τους, τα κράτη μέλη θα πρέπει να συμφωνούν επί ειδικών μέτρων που βαίνουν πέραν της υποχρέωσης των ΔΣΜ για πρόληψη, ετοιμότητα αντιμετώπισης και διαχείριση τέτοιων καταστάσεων. Ακόμη και κατά τη διάρκεια αυτών των

([7]) Για παράδειγμα: Αμοιβαία συνδρομή σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης (MEAS). Συμβάσεις (MEAS) ΔΣΜ-ΔΣΜ.

([8]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής, της 2ας Αυγούστου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για τη λειτουργία του συστήματος μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 220 της 25.8.2017, σ. 1).

([9]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2196 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2017, για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης σχετικά με το σύστημα ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 312 της 28.11.2017, σ. 54).

καταστάσεων κρίσης, θα πρέπει να τηρούνται οι κανόνες που διέπουν την εσωτερική αγορά και οι κανόνες λειτουργίας του συστήματος που περιλαμβάνονται στις κατευθυντήριες γραμμές για τη λειτουργία του συστήματος και στον κώδικα δικτύου για τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης (που διέπουν την περικοπή των συναλλαγών, τον περιορισμό στην παροχή διαζωνικής δυναμικότητας για κατανομή δυναμικότητας ή τον περιορισμό στην παροχή χρονοδιαγραμμάτων).

Ο κώδικας δικτύου για τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης καθορίζει τις απαιτήσεις σχετικά με τη διαχείριση από τους ΔΣΜ των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, γενικής διακοπής και αποκατάστασης και τον συντονισμό της λειτουργίας του συστήματος σε ολόκληρη την Ένωση σε τέτοιες καταστάσεις, συμπεριλαμβανομένης της διαδικασίας αναστολής των δραστηριοτήτων της αγοράς, του σχεδίου άμυνας και του σχεδίου αποκατάστασης. Το σχέδιο άμυνας συστήματος είναι το σύνολο των τεχνικών και οργανωτικών μέτρων που πρέπει να λαμβάνονται για την πρόληψη της διάδοσης ή επιδείνωσης διαταραχής στο σύστημα μεταφοράς, προκειμένου να αποφευχθεί διαταραχή ευρείας περιοχής και κατάσταση γενικής διακοπής.

Οι τεχνικές λύσεις και διευθετήσεις θα πρέπει να αξιοποιούν πλήρως τις δυνατότητες που παρέχει η περιφερειακή συνεργασία. Ως εκ τούτου, αυτές οι διευθετήσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα συμφωνηθέντα τεχνικά μέτρα που απαιτούνται για την πρόληψη της κρίσης, καθώς και τα συμφωνηθέντα τεχνικά μέτρα που απαιτούνται για τον μετριασμό των επιπτώσεων της και την πρόληψη της κλιμάκωσης όταν η κρίση έχει επέλθει.

Ορισμένες από τις τεχνικές λύσεις έχουν προληπτικό χαρακτήρα, δηλαδή εφαρμόζονται εκ των προτέρων προκειμένου να ελαχιστοποιηθεί ο κίνδυνος μελλοντικών κρίσεων (για παράδειγμα, ανάπτυξη προϊόντων χειμερινής επανακατανομής για ακραία συμβάντα ή τροποποίηση της διάρκειας μιας προγραμματισμένης διακοπής λειτουργίας). Άλλες τεχνικές λύσεις χρησιμοποιούνται ακριβώς πριν από το συμβάν, δηλαδή όταν υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι μπορεί να υπάρξει κρίση (στο στάδιο της προετοιμασίας). Τέλος, άλλες λύσεις αναπτύσσονται κατά τη διάρκεια της διαταραχής με σκοπό τον περιορισμό των επιπτώσεων ή τη μείωση της διάρκειάς τους.

Για κάθε τεχνική λύση, συνιστάται να περιλαμβάνονται στα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων πληροφορίες σχετικά με τη δυναμικότητά της (GWh/εβδομάδα), την επαλήθευση ή μη επαλήθευσή της στην πράξη, τον χρόνο που μεσολαβεί από τη λήψη απόφασης μέχρι την παραγωγή αποτελεσμάτων, την πιθανή διάρκεια, τον φορέα που είναι υπεύθυνος για κάθε μέτρηση, την εξάρτηση από άλλα μέτρα, τις παράπλευρες επιπτώσεις και οποιεσδήποτε άλλες παρατηρήσεις. Για τις μη αγοραίες λύσεις, σύμφωνα με το άρθρο 11 παράγραφος 1 στοιχείο ζ), θα πρέπει να υποδεικνύεται πώς συμμορφώνονται με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο άρθρο 16.

Όταν η κρίση κηρύσσεται υφιστάμενη ή επικείμενη, θα πρέπει να υπάρχει συντονισμός μεταξύ των σχετικών ΔΣΜ, ΝΕΜΟ, διαχειριστών συστημάτων διανομής (ΔΣΔ), εθνικών συντονιστών έκτακτης ανάγκης, αρμόδιων αρχών και φορέων που συμμετέχουν στην παράδοση της ηλεκτρικής ενέργειας. Θα πρέπει να συμμετέχουν σε πρώιμο στάδιο στις συζητήσεις σχετικά με την παροχή συνδρομής και, ενδεχομένως, να επιφορτίζονται με την από κοινού εκτέλεση των διευθετήσεων συνδρομής.

Σε εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες στην αγορά έχει παρασχεθεί διαζωνική δυναμικότητα, η οποία έχει παραμείνει ωστόσο αχρησιμοποίητη, οι ΔΣΜ θα πρέπει να έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιήσουν αυτή τη δυναμικότητα.

2.2.2. *Τεχνικές πληροφορίες στο πλαίσιο της έγκαιρης προειδοποίησης και κήρυξης κατάστασης κρίσης ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 14) και μεθοδολογία εκτίμησης σύμφωνα με το άρθρο 15 παράγραφος 3 (η οποία θα πρέπει να επαναξιολογείται βάσει της τεχνικής ικανότητας ανταπόκρισης μόλις απαιτηθεί συνδρομή κατά τη διάρκεια της κρίσης)*

Για λόγους διαφάνειας και ως βάση για τις συζητήσεις σχετικά με την απαιτούμενη συνδρομή, τα κράτη μέλη θα πρέπει να ενημερώνουν τα άλλα κράτη μέλη στο πλαίσιο της περιφερειακής συμφωνίας τους και τυχόν άλλων διμερών συμφωνιών (δηλαδή τους δυνητικούς παρόχους συνδρομής) σχετικά με τις θεωρητικές μέγιστες ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που ενδέχεται να ζητήσουν, την κατάσταση και το όριο της διαζωνικής δυναμικότητας, την πιθανή περίοδο κατά την οποία θα ζητηθεί συνδρομή και τις συνθήκες ενεργοποίησης της συνδρομής. Ωστόσο, οι ακριβείς ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που απαιτούνται, ζητούνται και είναι διαθέσιμες θα είναι γνωστές μόνον μετά την ενεργοποίηση του μηχανισμού συνδρομής. Για τον υπολογισμό αυτών των θεωρητικών μέγιστων ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τουλάχιστον τα ακόλουθα στοιχεία:

— ένδειξη του αναμενόμενου ελλείμματος σε επίπεδο ενέργειας και ισχύος και αναμενόμενη διάρκεια αυτού του κενού λόγω μη διαθεσιμότητας παραγωγικής και/ή διαζωνικής δυναμικότητας,

— ένδειξη της αβεβαιότητας του αναμενόμενου ελλείμματος που αποτελεί συνάρτηση της περιορισμένης προβλεψιμότητας της μεταβλητής παραγωγής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, της περιορισμένης προβλεψιμότητας της πραγματικής ζήτησης, καθώς και του ενδεχομένου μη προγραμματισμένων διακοπών λειτουργίας πάγιων στοιχείων ηλεκτροπαραγωγής,

— τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά του συστήματος του κράτους μέλους: η κατάσταση των γραμμών διασύνδεσης κατά περίπτωση (σε περίπτωση διακοπής της λειτουργίας), το επίπεδο των ταμιευτήρων υδροηλεκτρικής ενέργειας και η αναμενόμενη εξέλιξη του, η ικανότητα αποθήκευσης, οι δυνατότητες απόκρισης από την πλευρά της ζήτησης, το ενδεχόμενο έλλειψης καυσίμων κ.λπ.,

— οποιοδήποτε άλλο επιχειρησιακό χαρακτηριστικό που μπορεί να επηρεαστεί λόγω της κρίσης (για παράδειγμα, μια έλλειψη φυσικού αερίου μπορεί να επηρεάσει τις ικανότητες ελέγχου της συχνότητας μιας συγκεκριμένης περιοχής ή να μειώσει τις διαθέσιμες ποσότητες των εφεδρειών συγκράτησης της συχνότητας και των εφεδρειών αποκατάστασης της συχνότητας με αυτόματη ενεργοποίηση).

Καλή αφετηρία για την ανάλυση των πιθανών ποσοτήτων ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να αποτελέσουν οι τελευταίες εκτιμήσεις εποχικής και βραχυπρόθεσμης επάρκειας. Οι προηγούμενες πληροφορίες θα πρέπει να επικαιροποιούνται όταν καθίστανται διαθέσιμες νέες πληροφορίες και όταν πράγματι επέρχεται η κρίση, προκειμένου να επαναξιολογούνται οι απαιτήσεις και η κατάσταση του συστήματος.

2.2.3. *Επιχειρησιακή ασφάλεια των δικτύων*

Τα σενάρια κινδύνων μπορούν να λαμβάνουν υπόψη πιο ακραία συμβάντα, άλλες εξαιρετικά έκτακτες περιστάσεις και εκτός πεδίου απρόβλεπτα συμβάντα που δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο απρόβλεπτων συμβάντων ([10]), ή παραβιάσεις των ορίων επιχειρησιακής ασφάλειας που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Θα πρέπει να διενεργείται ειδική αξιολόγηση για τον καθορισμό δυνητικών καταστάσεων που δεν άπτονται της ασφάλειας και των δυνητικών αξόνων δράσης για την αντιμετώπισή τους.

Οι διευθετήσεις μπορούν να περιέχουν περιγραφή των τεχνικών δυνατοτήτων και περιορισμών των επιμέρους δικτύων ηλεκτρικής ενέργειας που χρειάζεται να διατηρηθούν για την ασφαλή και αξιόπιστη λειτουργία του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Οι πληροφορίες αυτές είναι σημαντικές τόσο για το κράτος μέλος που παρέχει τη συνδρομή όσο και για το κράτος μέλος που τη λαμβάνει.

2.2.4. *Τήρηση των κανόνων της αγοράς*

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού, τα μέτρα που λαμβάνονται για την πρόληψη ή τον μετριασμό των κρίσεων ηλεκτρικής ενέργειας πρέπει να συμμορφώνονται με τους κανόνες που διέπουν την εσωτερική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας και τη λειτουργία του συστήματος. Ειδικότερα, οι αγορές θα πρέπει να παραμένουν ενεργές και τα αγοραία μέτρα θα πρέπει να εφαρμόζονται στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, δηλαδή οι τιμές θα πρέπει να ακολουθούν τις συνθήκες ζήτησης και προσφοράς και η πρόσβαση σε διασυνοριακές γραμμές διασύνδεσης θα πρέπει να παραμένει ανοικτή υπό κανονικές συνθήκες. Οι υψηλές τιμές (σε ώρες ανεπάρκειας) θα πρέπει να θεωρούνται φυσιολογικές στο πλαίσιο της λειτουργίας των αγορών ηλεκτρικής ενέργειας, καθώς συνιστούν βασικό εργαλείο για την ενεργοποίηση της διοχέτευσης πρόσθετης ηλεκτρικής ενέργειας και την κάλυψη της ζήτησης τόσο βραχυπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα.

Κατά τον ίδιο τρόπο, σε κατάσταση κανονικής λειτουργίας και σε κατάσταση συναγερμού πρέπει να τηρούνται οι κατευθυντήριες γραμμές για τη λειτουργία του συστήματος, ενώ σε περίπτωση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, γενικής διακοπής και αποκατάστασης πρέπει να τηρείται ο κώδικας δικτύου για τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης.

2.2.5. *Ενεργοποίηση μη αγοραίων μέτρων*

Σύμφωνα με το άρθρο 16 του κανονισμού, μη αγοραία μέτρα μπορούν να ενεργοποιηθούν σε κρίση ηλεκτρικής ενέργειας μόνο:

— ως έσχατη λύση εφόσον έχουν εξαντληθεί όλες οι επιλογές που παρέχονται από την αγορά, ή

— όταν είναι προφανές ότι τα αγοραία μέτρα δεν επαρκούν από μόνα τους για την πρόληψη περαιτέρω υποβάθμισης της κατάστασης εφοδιασμού με ενέργεια.

Επιπλέον, τα μη αγοραία μέτρα δεν πρέπει να στρεβλώνουν αδικαιολόγητα τον ανταγωνισμό και την αποτελεσματική λειτουργία της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας. Πρέπει να είναι απαραίτητα, αναλογικά, προσωρινά και να μην εισάγουν διακρίσεις. Τα μη αγοραία μέτρα που συνιστούν περιορισμό των ροών ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των κρατών μελών δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα μέτρα που παρατίθενται στο σημείο 2.2.5.1 και μπορούν να εφαρμόζονται μόνο σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στους κανόνες που αναφέρονται στο εν λόγω σημείο.

Τα μη αγοραία μέτρα θα πρέπει να ενεργοποιούνται όσο το δυνατόν αργότερα, λαμβανομένων υπόψη των πιο πρόσφατων πληροφοριών σχετικά με την κατάσταση του συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας (κατάσταση συστήματος και προβλέψεις). Επιπλέον, θα πρέπει να παρέχεται επαρκής χρόνος για την ενημέρωση των κρατών μελών, των ΔΣΜ, των σχετικών ενδιαφερόμενων φορέων και των ΝΕΜΟ στην περιοχή, καθώς και για την ανάληψη των αναγκαίων ενεργειών. Η διάρκεια των μη αγοραίων μέτρων θα πρέπει να είναι όσο το δυνατόν συντομότερη και οι σχετικές ώρες εφαρμογής τους πρέπει να καθορίζονται εκ των προτέρων.

2.2.5.1. Μη αγοραία μέτρα που συνιστούν περιορισμό των ροών ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των κρατών μελών

Περικοπή των συναλλαγών μπορεί να πραγματοποιηθεί στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) περικοπή ήδη κατανεμημένης διαζωνικής δυναμικότητας (όπως αναφέρεται στο άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1719 της Επιτροπής, της 26ης Σεπτεμβρίου 2016, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για τη μελλοντική κατανομή δυναμικότητας ([11]) και στο άρθρο 72 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222 της Επιτροπής, της 24ης Ιουλίου 2015, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης ([12])·

([10]) Οι κατάλογοι απρόβλεπτων συμβάντων καταρτίζονται σύμφωνα με το άρθρο 33 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 (ΕΕ L 220 της 25.8.2017, σ. 1).
([11]) ΕΕ L 259 της 27.9.2016, σ. 42.
([12]) ΕΕ L 197 της 25.7.2015, σ. 24.

β) περιορισμός στην παροχή διαζωνικής δυναμικότητας για κατανομή δυναμικότητας (όπως αναφέρεται στο άρθρο 16 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943 και στο άρθρο 35 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2196 της Επιτροπής, της 24ης Νοεμβρίου 2017, για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης ([13])· ή

γ) περιορισμός στην παροχή χρονοδιαγραμμάτων μετά το αποτέλεσμα των αγορών επόμενης ημέρας ή των ενδοημερήσιων αγορών (όπως αναφέρεται στο άρθρο 111 παράγραφοι 1 και 2 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1485 της Επιτροπής ([14]).

Στις υποενότητες που ακολουθούν περιγράφονται οι υφιστάμενοι κανόνες που ισχύουν για κάθε περίπτωση.

α) Περικοπή ήδη κατανεμημένης διαζωνικής δυναμικότητας [όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2016/1719 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1222]

Το άρθρο 51 του κανονισμού (ΕΕ) 2016/1719 σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για τη μελλοντική κατανομή δυναμικότητας ορίζει ότι όλοι οι ΔΣΜ πρέπει να εκπονούν εναρμονισμένους κανόνες κατανομής (ΕΚΚ) των μακροπρόθεσμων δικαιωμάτων μεταφοράς. Οι κανόνες περικοπής της μακροπρόθεσμης διαζωνικής δυναμικότητας καθορίζονται στον τίτλο 9 των ΕΚΚ ([15]).

Το άρθρο 72 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2015/1222 σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριων γραμμών για την κατανομή της δυναμικότητας και τη διαχείριση της συμφόρησης ορίζει ότι η περικοπή διαζωνικής κατανεμημένης δυναμικότητας είναι δυνατή μόνο σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης κατά τις οποίες ο ΔΣΜ πρέπει να ενεργήσει επειγόντως και δεν είναι δυνατή η αναδιανομή ή αντίρροπη συναλλαγή. Σε όλες τις περιπτώσεις, η περικοπή πρέπει να πραγματοποιείται με συντονισμένο τρόπο μετά από επαφή με όλους τους άμεσα ενδιαφερόμενους ΔΣΜ. Στο άρθρο 72 παράγραφος 3 καθορίζονται τρόποι αποζημίωσης για την περικοπή.

β) Περιορισμός στην παροχή διαζωνικής δυναμικότητας για κατανομή δυναμικότητας [όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/943 και στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/2196]

Ο περιορισμός στην παροχή διαζωνικής δυναμικότητας για κατανομή δυναμικότητας είναι δυνατός μόνο όταν αναμένεται ότι το σύστημα μεταφοράς δεν θα αποκατασταθεί σε κανονική κατάσταση ή σε κατάσταση συναγερμού.

γ) Περιορισμός στην παροχή χρονοδιαγραμμάτων [όπως αναφέρεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2017/1485)

Ο περιορισμός των χρονοδιαγραμμάτων λόγω τοπικών προβλημάτων στο φυσικό δίκτυο ή στα συστήματα ΤΠΕ (εργαλεία και μέσα επικοινωνίας) θα πρέπει να γνωστοποιείται το συντομότερο δυνατόν. Στην περίπτωση προβλημάτων ΤΠΕ, θα πρέπει να τίθενται σε εφαρμογή εναλλακτικοί δίαυλοι επικοινωνίας ή εφεδρικές διαδικασίες για τον περιορισμό των επιπτώσεων του προβλήματος ΤΠΕ. Στην περίπτωση προβλήματος στο φυσικό δίκτυο που προκαλεί περιορισμό των χρονοδιαγραμμάτων, τα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων σε εθνικό επίπεδο θα πρέπει να καθορίζουν τη διαδικασία διαχείρισης και αντιστάθμισής του.

2.2.5.2. Αναστολή της αγοράς

Το άρθρο 35 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2196 για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης καθορίζει τις περιπτώσεις στις οποίες μπορούν να ανασταλούν οι δραστηριότητες της αγοράς.

Στο άρθρο 35 παράγραφος 2 παρατίθενται οι δραστηριότητες της αγοράς τις οποίες μπορεί να αναστείλει προσωρινά ο ΔΣΜ. Οι ΔΣΜ σε μια περιοχή πρέπει να συμφωνούν σχετικά με την απόφαση αναστολής κάθε δραστηριότητας και το σκεπτικό στο οποίο βασίζεται η εν λόγω απόφαση.

Μέτρα για την αντιμετώπιση κρίσης που δεν έχουν συμφωνηθεί σε περιφερειακό ή διμερές επίπεδο ή εθνικά μη αγοραία μέτρα θα πρέπει να οδηγούν σε αναστολή της λειτουργίας της αγοράς για λόγους άλλους από αυτούς που παρατίθενται στο άρθρο 35 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2017/2196 για τη θέσπιση κώδικα δικτύου όσον αφορά τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και αποκατάστασης.

2.3. **Οικονομικές διευθετήσεις**

Οι οικονομικές διευθετήσεις θα πρέπει να διασφαλίζουν ότι η ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται βάσει του μηχανισμού συνδρομής πληρώνεται στην κατάλληλη τιμή. Οι εν λόγω διευθετήσεις θα μπορούσαν να καλύπτουν τον υπολογισμό των εξόδων, την αποζημίωση της συνδρομής (καθώς και την αποζημίωση για περικοπή) και τις διαδικασίες πληρωμής που πρέπει να αποφασιστούν και να εφαρμοστούν μεταξύ των σχετικών φορέων.

([13]) ΕΕ L 312 της 28.11.2017, σ. 54.
([14]) ΕΕ L 220 της 25.8.2017, σ. 1.
([15]) Απόφαση του Οργανισμού Συνεργασίας των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας αριθ. 3/2017, της 2ας Οκτωβρίου 2017, σχετικά με την πρόταση των διαχειριστών συστημάτων μεταφοράς για εναρμονισμένους κανόνες κατανομής των μακροπρόθεσμων δικαιωμάτων μεταφοράς.

Οι οικονομικές διευθετήσεις δεν θα πρέπει να εισάγουν στρεβλά κίνητρα, τα οποία θα μπορούσαν να ενεργοποιήσουν αφ' εαυτών την ανάγκη συνδρομής. Η αποζημίωση συνδρομής θεωρείται ότι καλύπτει μόνο τα έξοδα που όντως προέκυψαν· δεν μπορεί να αποτελεί πηγή κέρδους για τον φορέα που χορήγησε την ηλεκτρική ενέργεια. Το κράτος μέλος που είναι αποδέκτης συνδρομής θα πρέπει να καταβάλει αμέσως στο κράτος μέλος που παρέσχε συνδρομή δίκαιη τιμή για την ηλεκτρική ενέργεια που παρέλαβε. Το κράτος μέλος που παρέσχε την ηλεκτρική ενέργεια προσδιορίζει τον τρόπο χειρισμού των καταβληθέντων ποσών και εάν αρμόζουν με τους υφιστάμενους κανόνες για την εκκαθάριση ανισορροπιών.

Κάθε αποζημίωση που καταβάλλεται σε πελάτες που υπέστησαν περικοπές λόγω κατάστασης έκτακτης ανάγκης, είτε επρόκειτο για υποχρέωση παροχής διασυνοριακής συνδρομής είτε για εθνική κατάσταση έκτακτης ανάγκης, θα πρέπει να είναι αυτή που προβλέπεται στο εθνικό δίκαιο.

Με βάση τα ανωτέρω, τα κράτη μέλη μπορούν να διατηρούν τον εθνικό τους μηχανισμό (για αποζημίωση λόγω αναγκαστικών περικοπών) για καθαρά εθνικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (δηλαδή όταν δεν υπάρχει αίτημα συνδρομής). Αυτό τους δίνει την ελευθερία να αποφασίζουν αν επιθυμούν να καταβάλουν αποζημίωση ή μη σε πελάτες που υπέστησαν αναγκαστικές περικοπές. Ωστόσο, όταν εθνική κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξελίσσεται σε κατάσταση για την οποία ενεργοποιείται διασυνοριακή συνδρομή, μια επιλογή μπορεί να είναι η κατανομή της αποζημίωσης συνδρομής που καταβάλλει το αιτούν κράτος μέλος στο κράτος μέλος που παρέσχε συνδρομή μεταξύ όλων των ομάδων καταναλωτών που υπέστησαν αναγκαστικές περικοπές, ανεξαρτήτως εάν υπέστησαν την περικοπή πριν ή μετά την ενεργοποίηση της συνδρομής. Η επιλογή αυτή θα εφαρμόζεται με βάση σύστημα που έχει σχεδιαστεί στο κράτος μέλος που παρέχει τη συνδρομή, αλλά θα πρέπει να βασίζεται κατά προτίμηση σε προσέγγιση του τύπου «αξία απώλειας φορτίου». Εναλλακτικά, τα κράτη μέλη μπορούν επίσης να αποφασίσουν να καταβάλουν την αποζημίωση που λαμβάνεται για τη συνδρομή σε ένα «ταμείο συνδρομής» υπό κεντρική διαχείριση. Κατά τον τρόπο αυτό, οι υπάρχοντες εθνικοί μηχανισμοί αποζημίωσης λόγω περικοπών παραμένουν στην αρμοδιότητα των κρατών μελών και οι διαφορετικές προσεγγίσεις στα κράτη μέλη δεν θα οδηγήσουν σε διαφορετική μεταχείριση των ομάδων καταναλωτών μιας χώρας που υπέστησαν περικοπές, όταν η συνδρομή παρέχεται διασυνοριακά, εφόσον η αποζημίωση συνδρομής είναι υποχρεωτική.

Τα κύρια στοιχεία της αποζημίωσης συνδρομής είναι i) η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας και ii) τα πρόσθετα έξοδα που προέκυψαν για το κράτος μέλος που παρέσχε τη συνδρομή για να διασφαλίσει τη διέλευση της ηλεκτρικής ενέργειας από τα σύνορα με βάση το πραγματικό κόστος, την πληρωμή του οποίου επιτρέπει το εθνικό νομικό πλαίσιο του κράτους μέλους που παρέσχε τη συνδρομή.

Διαφορετικές προσεγγίσεις για τον καθορισμό της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας μπορούν να χρησιμοποιηθούν και να συμφωνηθούν στις διευθετήσεις. Ωστόσο, είναι σημαντικό οι διευθετήσεις να είναι σαφείς ως προς την προσέγγιση που έχει συμφωνηθεί, τις περιστάσεις υπό τις οποίες θα εφαρμοστεί και ως προς τον προσδιορισμό τυχόν γνωστών παραμέτρων που θα χρησιμοποιηθούν (π.χ. η πριμοδότηση, εάν επιλεγεί η τελευταία γνωστή εμπορική συναλλαγή συν την πριμοδότηση).

2.3.1. *Τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας*

Οι οικονομικές διευθετήσεις θα πρέπει να βασίζονται στην τιμή παράδοσης της ηλεκτρικής ενέργειας και/ή στη μεθοδολογία καθορισμού της τιμής, λαμβανομένων υπόψη των επιπτώσεων στη λειτουργία της αγοράς. Το νόημα αυτού του τελευταίου όρου είναι να μην προκληθεί στρέβλωση της αγοράς εξαιτίας τιμής ή μεθοδολογίας ή να μην δημιουργηθούν στρεβλά κίνητρα. Η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας που χρησιμεύει ως βάση για την αποζημίωση συνδρομής καθορίζεται (από την αγορά ή με άλλα μέσα) στο κράτος μέλος που παρέχει τη συνδρομή.

α) Αγοραία τιμή

Ως κατευθυντήρια αρχή, η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας που παρέχεται στο πλαίσιο του μηχανισμού συνδρομής δεν πρέπει να είναι χαμηλότερη της αγοραίας τιμής, διότι αυτό θα οδηγούσε σε στρεβλά κίνητρα. Εάν δεν παγώσει η τιμή και αφεθεί να ακολουθήσει δυναμικά την προσφορά και τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, μπορεί να δώσει σήμα ακόμη και κατά τη διάρκεια κρίσης.

Όσον αφορά τις αγοραίες τιμές εν γένει, βασικός παράγοντας είναι το επίπεδο ενοποίησης της αγοράς που θεωρείται βασικό σενάριο. Με βάση την παραδοχή της πλήρους υλοποίησης της εσωτερικής αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων των αγορών εξισορρόπησης, η τιμή αναφοράς θα μπορούσε να παρέχεται απευθείας από οποιαδήποτε από τις μελλοντικές πλατφόρμες για την ανταλλαγή ενέργειας εξισορρόπησης σύμφωνα με τον κανονισμό 2017/2195 της Επιτροπής ([16]) για την εξισορρόπηση ηλεκτρικής ενέργειας. Μια μεθοδολογία για τον υπολογισμό της «τιμής αναφοράς» θα ήταν απαραίτητη μόνο σε περίπτωση που δεν υπάρχουν άλλες διαθέσιμες προσφορές στην αγορά εξισορρόπησης (κάτι που θα μπορούσε να αποτελεί ένδειξη ταυτόχρονης κρίσης) ή σε περίπτωση που οι ιδιαιτερότητες της αγοράς (δηλαδή. η ύπαρξη καθαρά εθνικών προϊόντων εξισορρόπησης) δεν επιτρέπουν την ενεργοποίησή τους από το αιτούν κράτος μέλος. Τέλος, εάν δεν υπάρχουν άλλες διαθέσιμες προσφορές στην αγορά εξισορρόπησης (δηλαδή δεν υπάρχουν άλλοι διαθέσιμοι πόροι στην αγορά) το τελευταίο διαθέσιμο εργαλείο είναι η απόρριψη φορτίου. Στην περίπτωση αυτή, η τιμή της ενέργειας θα πρέπει να αντικατοπτρίζει το κόστος εφαρμογής της εν λόγω απόρριψης φορτίου [βλέπε στοιχείο β)].

([16]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/2195 της Επιτροπής, της 23ης Νοεμβρίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό κατευθυντήριας γραμμής για την εξισορρόπηση ηλεκτρικής ενέργειας (ΕΕ L 312 της 28.11.2017, σ. 6).

β) Διοικητική τιμολόγηση/αναγκαστική περικοπή

Εάν δεν υπάρχει αγοραία τιμή, ενδέχεται να χρειαστούν άλλες προσεγγίσεις για τον καθορισμό της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας, όπως η τελευταία γνωστή τιμή της αγοράς εξισορρόπησης ή η ενδοημερήσια αγοραία τιμή, όποια από τις δύο είναι υψηλότερη. Εναλλακτικά, δείκτης μπορεί να είναι επίσης η τιμή της τελευταίας γνωστής διαπραγμάτευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή μέτρου, με ή χωρίς πριμοδότηση. Το ενδεχόμενο πριμοδότησης μπορεί να εξεταστεί για να καλυφθεί η διαφορά, εφόσον υπάρχει διαφορά, μεταξύ της τελευταίας γνωστής τιμής και της αξίας απώλειας φορτίου (VoLL) των πελατών που υπέστησαν περικοπές ([17]).

Ο υπολογισμός της αξίας απώλειας φορτίου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τον καθορισμό της τιμής των πελατών που υφίστανται αναγκαστικές περικοπές στο κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή. Η αξία αντιπροσωπεύει τα οφέλη που απώλεσε η συγκεκριμένη ομάδα καταναλωτών εξαιτίας των περικοπών. Η αξία απώλειας φορτίου θα πρέπει να υπολογίζεται με τη μεθοδολογία που αναφέρεται στο άρθρο 11 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/943.

Συνήθως, οι εγκριθείσες τιμές αντικατοπτρίζονται επίσης στη σειρά περικοπής στα σχέδια ετοιμότητας αντιμετώπισης κινδύνων.

Τέλος, ενδέχεται να είναι σκόπιμο να εξετάσει η εθνική ρυθμιστική αρχή ή η αρμόδια αρχή μια μεθοδολογία καθορισμού της τιμής ή τη χρήση σημείου αναφοράς, όπως η τιμή των δικαιωμάτων αγοράς ([18]).

γ) Βούληση πληρωμής

Είναι ίσως εύλογο να καθοριστεί το ανώτατο ποσό που κάθε κράτος μέλος είναι διατεθειμένο να πληρώσει για την ηλεκτρική ενέργεια σε κατάσταση κρίσης. Η μέγιστη τιμή θα είναι πιθανώς η αξία απώλειας φορτίου για τις κατηγορίες χρηστών ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης σε ένα συγκεκριμένο κράτος μέλος. Εάν η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας υπερβεί την τιμή αυτή, ενδέχεται να μην είναι προς το συμφέρον του κράτους μέλους να ζητήσει ηλεκτρική ενέργεια βάσει του μηχανισμού συνδρομής. Αυτές οι πληροφορίες, πάντως, δεν χρειάζεται κατ' ανάγκη να αναφέρονται στις διευθετήσεις ή να αποτυπώνονται στα σχέδια.

2.3.2. *Άλλες κατηγορίες κόστους*

Οι οικονομικές διευθετήσεις θα πρέπει να καλύπτουν κάθε άλλη κατηγορία κόστους, καθώς και τις σχετικές και εύλογες δαπάνες των μέτρων που έχουν αποφασιστεί εκ των προτέρων (άρθρο 15 παράγραφος 4 του κανονισμού), οι οποίες θα πρέπει να καλυφθούν με δίκαιη και ταχεία αποζημίωση. Πρόσθετες δαπάνες θα πρέπει να περιορίζονται στο ελάχιστο και να λαμβάνεται μέριμνα για την αποφυγή διπλής μέτρησης, διότι ορισμένα από τα πρόσθετα στοιχεία κόστους ενδέχεται να λαμβάνονται ήδη υπόψη στην τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας.

α) Σχετικό κόστος μεταφοράς

Η αποζημίωση θα πρέπει να καλύπτει το σχετικό με τη μεταφορά κόστος που συνδέεται με τη δυναμικότητα που απαιτείται για τις ποσότητες της συνδρομής.

β) Ζημίες πελατών λόγω αναγκαστικών περικοπών (αποζημίωση για περικοπές)

Άλλα στοιχεία κόστους μπορεί να είναι επίσης τα έξοδα που προέκυψαν από την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης στο κράτος μέλος που παρέσχε τη συνδρομή, συμπεριλαμβανομένων ζημιών των πελατών λόγω αναγκαστικών περικοπών. Τα έξοδα αυτά μπορούν να περιληφθούν στο κόστος αποζημίωσης, αν το εθνικό νομικό πλαίσιο προβλέπει την υποχρέωση καταβολής αποζημίωσης σε πελάτες που υπέστησαν αναγκαστικές περικοπές, καθώς και αποζημίωση για οικονομική ζημία, επιπλέον της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας. Η σχετική μεθοδολογία για τον υπολογισμό πρέπει να περιλαμβάνεται στις διευθετήσεις. Είναι δυνατόν κατόπιν συμφωνίας να μετακυλισθεί το ποσό της καταβληθείσας αποζημίωσης στους φορείς που χρησιμοποιούν την ηλεκτρική ενέργεια που παρέχεται στο πλαίσιο συνδρομής στο κράτος μέλος που είναι αποδέκτης της συνδρομής.

Ωστόσο, το κόστος των ζημιών των πελατών λόγω αναγκαστικών περικοπών μπορεί να καλυφθεί με αποζημίωση μόνον εάν δεν περιλαμβάνεται στην τιμή ηλεκτρικής ενέργειας που πρέπει να καταβάλει το κράτος μέλος που ζήτησε συνδρομή. Το κράτος μέλος που ζήτησε συνδρομή δεν θα πρέπει να υποχρεούται να καταβάλει δύο φορές αποζημίωση για το ίδιο κόστος.

([17]) Υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες η πριμοδότηση καλύπτει την «ασφαλιστική αξία» της αποδεσμευόμενης ηλεκτρικής ενέργειας.

([18]) Τα δικαιώματα αγοράς παρέχουν στον αγοραστή του δικαιώματος αγοράς το δικαίωμα, αλλά όχι την υποχρέωση, να αγοράσει μια συγκεκριμένη ποσότητα ηλεκτρικής ενέργειας σε καθορισμένη τιμή στο μέλλον. Ο αγοραστής του δικαιώματος προαίρεσης καταβάλλει τίμημα για το δικαίωμα άσκησης του δικαιώματος προαίρεσης. Τα δικαιώματα προαίρεσης αποτελούνται από την τιμή άσκησης του δικαιώματος, την περίοδο τιμολόγησης, τη μεθοδολογία διακανονισμού και μια πριμοδότηση. Τα δικαιώματα προαίρεσης αποτελούν αντικείμενο διαπραγμάτευσης σε χρηματιστήρια ή μπορεί να είναι ιδιωτικά διμερή εξωχρηματιστηριακά συμβόλαια.

γ) Κόστος δικαστικών διαδικασιών στο κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή

Άλλα στοιχεία κόστους ενδέχεται επίσης να σχετίζονται με επιστροφή εξόδων που προέκυψαν από δικαστικές διαδικασίες, διαδικασίες διαιτησίας και συμβιβασμούς, καθώς και τυχόν συναφή έξοδα από τέτοιου είδους διαδικασίες που αφορούν το κράτος μέλος που παρέσχε συνδρομή έναντι φορέων που εμπλέκονται στην εν λόγω παροχή συνδρομής (άρθρο 15 παράγραφος 4 στοιχείο β) του κανονισμού). Ωστόσο, η εν λόγω αποζημίωση πρέπει να καταβάλλεται μόνον με απόδειξη των εξόδων που πραγματοποιήθηκαν.

Σε περίπτωση δικαστικής διαφοράς κράτους μέλους με τον φορέα που παρέχει τη συνδρομή όσον αφορά την (ανεπαρκή) αποζημίωση από το κράτος μέλος που λαμβάνει τη συνδρομή, θα πρέπει να υπάρχουν διασφαλίσεις για την προστασία του δεύτερου κράτους μέλους. Ενδέχεται να υπάρχουν περιπτώσεις στις οποίες ο ενδιαφερόμενος φορέας προσφεύγει ενδίκως κατά του κράτους μέλους όπου είναι εγκατεστημένος, και το αντίστροφο, για υψηλότερη τιμή ηλεκτρικής ενέργειας ή για υψηλότερη αποζημίωση του φορέα, και συμπράττουν εις βάρος του κράτους μέλους που ζήτησε συνδρομή, το οποίο είναι τελείως αμέτοχο στη δικαστική διαδικασία. Τέτοιες περιπτώσεις πρέπει να αποφεύγονται.

Η ανωτέρω κατάσταση διαφέρει από την περίπτωση εταιρείας εγκατεστημένης στο κράτος μέλος που παρέσχε συνδρομή η οποία κινεί δικαστικές διαδικασίες για την τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας ή την αποζημίωση λόγω περικοπής κατά φορέα στο κράτος μέλος που έλαβε συνδρομή. Σε αυτήν την περίπτωση η εταιρεία ή ο φορέας που ηττάται πρέπει να πληρώσει τα σχετικά έξοδα.

2.3.3. *Ένδειξη της μεθόδου υπολογισμού της δίκαιης αποζημίωσης*

Για τον υπολογισμό της δίκαιης αποζημίωσης διατίθενται οι ακόλουθες μέθοδοι:

— απλό άθροισμα όλων των εφαρμοστέων στοιχείων που περιγράφηκαν στην προηγούμενη ενότητα,

— διαχρονική αξία του χρήματος: οι πληρωμές θα πρέπει να γίνονται αμέσως. Ωστόσο, τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνήσουν για την εφαρμογή επιτοκίου στην αποζημίωση, μετά την πάροδο ρεαλιστικής προθεσμίας μετά την παροχή της συνδρομής και όταν υπολογιστεί και συμφωνηθεί το ακριβές ποσό της αποζημίωσης,

— συμφωνία μεταξύ των κρατών μελών με διαφορετικά νομίσματα σχετικά με το νόμισμα στο οποίο πρέπει να υπολογιστεί και να καταβληθεί η αποζημίωση, καθώς και σχετικά με τη σχετική συναλλαγματική ισοτιμία.

2.3.4. *Υπολογισμός της αποζημίωσης για όλες τις σχετικές και εύλογες δαπάνες και ανάληψη της υποχρέωσης καταβολής της αποζημίωσης*

Είναι πιθανόν ο υπολογισμός του ακριβούς ποσού πληρωμής στο κράτος μέλος που παρέσχε τη συνδρομή και σε φορείς αυτού να είναι εφικτός μόνον μετά από κάποιο διάστημα μετά την παράδοση της ηλεκτρικής ενέργειας που ζητήθηκε βάσει του μηχανισμού συνδρομής. Στην περιφερειακή ή διμερή τους διευθέτηση τα κράτη μέλη μπορούν να συμφωνήσουν σχετικά με τον τρόπο υπολογισμού της τιμής της ηλεκτρικής ενέργειας και του πρόσθετου κόστους και σχετικά με ρεαλιστική προθεσμία πληρωμής.

Οι πληροφορίες σχετικά με τις ποσότητες ηλεκτρικής ενέργειας που όντως παραδόθηκαν και κάθε άλλη πληροφορία σχετική με τον υπολογισμό της αποζημίωσης θα πρέπει να αποστέλλονται στον υπεύθυνο/-ους επικοινωνίας στα κράτη μέλη που εμπλέκονται στη συνδρομή, ώστε αμφότερα να είναι σε θέση να υπολογίσουν τελικά την αποζημίωση. Οι πληροφορίες μπορούν να διατεθούν από τον ΔΣΜ, τον ΔΣΔ, φορέα αποθήκευσης, προμηθευτή ή ΝΕΜΟ, ανάλογα με το μέτρο που εφαρμόστηκε. Ο υπολογισμός της αποζημίωσης μπορεί να ανατεθεί σε άλλον προκαθορισμένο φορέα.

2.3.5. *Διευθετήσεις πληρωμής*

Ως κατευθυντήρια αρχή, θα πρέπει να διατηρηθούν και να εφαρμοστούν κατά το δυνατόν οι υπάρχουσες σε κράτος μέλος εγχώριες διαδικασίες πληρωμών και αποζημιώσεων (ή συναλλαγών τύπου εξισορρόπησης) και οι σχετικοί ρόλοι και αρμοδιότητες όποτε είναι δυνατόν και για τις πληρωμές αποζημίωσης συνδρομής μεταξύ κρατών μελών. Οι διευθετήσεις μεταξύ κρατών μελών θα πρέπει να επικεντρώνονται στον τρόπο σύνδεσης ή υλοποίησης διεπαφής μεταξύ αυτών των υφιστάμενων εθνικών πλαισίων. Λόγω της φύσης της συνδρομής ενδεχομένως θα απαιτηθεί να καταστεί το κράτος μέλος ή η αρμόδια αρχή το σημείο διεπαφής που θα αναλάβει την τελική οικονομική ευθύνη.

2.3.6. *Ρόλοι και αρμοδιότητες – ποιος πληρώνει ποιον και ποιος κανονίζει τις πληρωμές*

Όταν στο κράτος μέλος που παρέχει συνδρομή υπάρχει ακόμη η δυνατότητα εθελοντικών μέτρων από την πλευρά της ζήτησης, πρέπει να διατηρούνται η πρόσβαση στην αντίστοιχη πλατφόρμα και η διαζωνική δυναμικότητα. Ένας αγοραστής εκτός συνόρων θα πρέπει να έχει τη δυνατότητα να πραγματοποιήσει πληρωμές όπως θα πλήρωνε για την ηλεκτρική ενέργεια ένας εγχώριος αγοραστής, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στην κατευθυντήρια γραμμή για την εξισορρόπηση ηλεκτρικής ενέργειας.

Σε περίπτωση επιβολής περικοπών, θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κάθε υφιστάμενο νομικό πλαίσιο, διαδικασία πληρωμής ή αρχή υπεύθυνη για τη διαχείριση των πληρωμών στο κράτος μέλος που παρέχει τη συνδρομή ή να προσαρμοστεί αν είναι αναγκαίο για τις πληρωμές αποζημίωσης από γειτονική χώρα.

Τελικός αποδέκτης της συνδρομής είναι ο τροφοδοτούμενος καταναλωτής. Σε περίπτωση περικοπής, ο προμηθευτής ηλεκτρικής ενέργειας του μη προστατευόμενου πελάτη που υφίσταται περικοπές θα πρέπει να είναι βέβαιος για τη συνέχιση των πληρωμών, με βάση τις ποσότητες συνδρομής. Οι ποσότητες αυτές θα πρέπει να εξοφλούνται σύμφωνα με το σύστημα αποζημίωσης στο κράτος μέλος. Πιθανοί ρόλοι και αρμοδιότητες μπορούν να κατανέμονται κατά το σημείο 1.5.

2.3.7. *Περιγραφή/στάδια της διαδικασίας πληρωμών*

Ανάλογα με τα ισχύοντα πλαίσια και τον τρόπο που έχει συμφωνηθεί η διεπαφή αυτών μεταξύ των κρατών μελών, οι συμφωνηθείσες διαδικασίες πρέπει να περιλαμβάνονται στις διευθετήσεις.

Αν υποτεθεί ότι στις οικονομικές πτυχές εμπλέκονται δύο κράτη μέλη, και συγκεκριμένα στην παρακολούθηση, στον έλεγχο και στη διοχέτευση αξιώσεων μετά την παράδοση ηλεκτρικής ενέργειας στο πλαίσιο συνδρομής, ο σχετικός φορέας στο κράτος μέλος που παρέσχε τη συνδρομή υπολογίζει το ύψος της αποζημίωσης με βάση την ποσότητα της ηλεκτρικής ενέργειας που παραδόθηκε, τα συμφωνηθέντα στοιχεία κόστους και τη συμφωνηθείσα μέθοδο υπολογισμού και υποβάλλει αίτημα πληρωμής στον σχετικό φορέα του κράτους μέλους που ζήτησε συνδρομή. Το κράτος μέλος που ζήτησε συνδρομή επιβεβαιώνει στη συνέχεια την υπηρεσία που λήφθηκε, ελέγχει τον υπολογισμό και, εάν δεν έχει αντιρρήσεις, πληρώνει εντός της συμφωνηθείσας προθεσμίας. Στις οικονομικές διαδικασίες στο εσωτερικό των κρατών μελών, όπως η κατανομή της αποζημίωσης ή η χρέωση για αποζημίωση συνδρομής, ακολουθούνται οι εθνικοί κανόνες (π.χ. μπορούν να εφαρμοστούν απευθείας στον φορέα που προσφέρει/υπέστη περικοπή ή να κοινωνικοποιηθούν – να κατανεμηθούν μεταξύ όλων των πελατών).

Οι προθεσμίες υπολογισμού της αποζημίωσης συνδρομής, ελέγχου και πληρωμής θα πρέπει να περιλαμβάνονται στις διευθετήσεις. Το ίδιο ισχύει και για το εφαρμοστέο δίκαιο και τις επιλογές επίλυσης διαφορών σε περίπτωση διαφοράς που προκύπτει από τη χρήση του μηχανισμού συνδρομής.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Χάρη στον κανονισμό για την ετοιμότητα αντιμετώπισης κινδύνων, έγινε πραγματικότητα η πολιτική βούληση για συνδρομή μεταξύ των κρατών μελών. Επιπλέον, ο κανονισμός αναβαθμίζει τη συνδρομή από μια έννοια που εφαρμόζεται σε εθνικό επίπεδο στην πανενωσιακή προστασία της δημόσιας ασφάλειας και της προσωπικής ασφάλειας. Για τον σκοπό της προστασίας της δημόσιας ασφάλειας και της προσωπικής ασφάλειας, θεσπίζει ευρύτατα δικαιώματα και υποχρεώσεις που παρέχουν στους χρήστες ηλεκτρικής ενέργειας που δικαιούνται ειδική προστασία έναντι αποσύνδεσης βεβαιότητα και ασφάλεια για αδιάλειπτο εφοδιασμό με ηλεκτρική ενέργεια. Οι κατευθυντήριες οδηγίες του παρόντος εγγράφου προσφέρουν ευρύ φάσμα επιλογών για να καταστεί δυνατή η λειτουργία του μηχανισμού συνδρομής, τα δε κράτη μέλη παραμένουν ελεύθερα να επιλέξουν τις λύσεις που αρμόζουν καλύτερα στην περίπτωσή τους.